

ש'מך? אָמר לוֹ: יוֹסי. אָמר לְתַלְמִידָיו שִׁיקְרָאוּ לוֹ רַבִּי יוֹסִי בְּעַל הָעֶשֶׂר וְהַכְּבוֹד. יֵשֶׁב וְהִתְעַסֵּק בַּתּוֹרָה.

לְיָמִים הֵנָּה עוֹמֵד לְפָנָיו. אָמר לוֹ: רַבִּי, אֵיפֹה הָעֶשֶׂר? אָמר: נִשְׁמַע מִזֶּה שֶׁלֹּא עָשָׂה לְשֵׁם שָׁמַיִם. נִכְנס לְחֻדְרוֹ, שָׁמַע קוֹל אֶחָד שֶׁהִזָּה אוֹמֵר: אֵל תַּעֲנִישׁ אוֹתוֹ [שׁוֹב אֵלָיו], שִׁיְהִיָּה אִישׁ גְּדוֹל. שָׁב אֵלָיו. אָמר לוֹ: שָׁב, בְּנִי, שָׁב, וְאָנִי נוֹתֵן לָךְ עֶשֶׂר.

בִּינְיָתִים בָּא אִישׁ אֶחָד וְכָלִי שֶׁל פֶּזוּ בִידּוֹ. הוֹצִיא אוֹתוֹ וְנָפַל אוֹר בְּבֵיתוֹ. אָמר לוֹ: רַבִּי, אָנִי רוֹצֵה לְזַכּוֹת בַּתּוֹרָה וְאָנִי לֹא זָכִיתִי, וְרוֹצֵה מִי שִׁישְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה בְּשִׁבְלִי, שֶׁהָרִי יֵשׁ לִי עֶשֶׂר רַב שֶׁהִשְׁאִיר לִי אָבִי, שֶׁכָּאֲשֶׁר יֵשֶׁב עַל שִׁלְחָנוֹ הִזָּה מְסַדֵּר עָלָיו שְׁלֹשָׁה עֶשֶׂר כּוֹסוֹת מְאֵלוֹ, וְאָנִי רוֹצֵה לְזַכּוֹת בַּתּוֹרָה וְאָנִי נוֹתֵן עֶשֶׂר.

אָמר לְאוֹתוֹ הַרְוֹק: תִּשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, וְזֶה נוֹתֵן לָךְ עֶשֶׂר. נָתַן לוֹ אוֹתוֹ הַכּוֹס שֶׁל הַפֶּזוּ. קָרָא עָלָיו רַבִּי אַבָּא: (איוב כח) לֹא יַעֲרַכְנָה זָהָב וְזַכּוּכִית וְתַמְרוֹרֶתָה פְּלִי פֶזוּ. יֵשֶׁב וְלָמַד בַּתּוֹרָה, וְהֶאֱדָם הֵהוּא הִזָּה נוֹתֵן לוֹ עֶשֶׂר. לְיָמִים נִכְנָסָה חֻמְדַּת הַתּוֹרָה לְמַעְיָו. יוֹם אֶחָד הִזָּה יוֹשֵׁב וְהִזָּה בּוֹכָה. מִצָּא אוֹתוֹ רַבּוֹ שֶׁהִזָּה בּוֹכָה. אָמר לוֹ: עַל מָה אַתָּה בּוֹכָה? אָמר לוֹ: וּמָה אָנִי מַנִּיחַ אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַבֹּא בְּשִׁבְלִי זֶה? אֵינִי רוֹצֵה אֲלֵא לְזַכּוֹת אֲצִלִּי. אָמר: עֲכָשׁוּ מִזֶּה נִשְׁמַע שֶׁהִנֵּה עָשָׂה לְשֵׁם שָׁמַיִם. קָרָא לְאוֹתוֹ הָאִישׁ, אָמר לוֹ: טַל אֶת עֶשְׂרֶךָ וְתֵן אוֹתוֹ לִיתוּמִים וְעֵנִיִּים, וְאָנִי נוֹתֵן לָךְ חֶלֶק יָתֵר

בַּתּוֹרָה בְּכָל מָה שֶׁאָנִי לוֹמֵד. הִחְזִיר לוֹ רַבִּי יוֹסִי אוֹתוֹ הַכּוֹס שֶׁל פֶּזוּ, וְעַד הַיּוֹם לֹא סָר שְׁמוֹ, וּמִבְּנֵי בֶן פְּזִי, וְהִינֵנו רַבִּי יוֹסִי בֶן פְּזִי, וְזָכָה לְכַמָּה תּוֹרָה הוּא וּבְנָוִי [בְּנֵי דְלַעַא בְּאוֹרֵייתָא]. דְּלִית לָךְ אֲגֵר טַב בְּעֶלְמָא כְּמָאן דְּלַעַי בְּאוֹרֵייתָא וּמְקַיְימָה:

לִיָּה רַבִּי יוֹסִי מְאָרִי דְּעוֹתְרָא וְיִקְרָא. יְתִיב וְאִתְּעַסֵּק בְּאוֹרֵייתָא.

לְיוֹמִין הָהוּא קָאִים קַמֵּיהּ, אָמר לִיָּה רַבִּי אֵן הוּא עוֹתְרָא. אָמר שָׁמַע מִינָהּ דְּלֹא לְשֵׁם שָׁמַיִם קָא עֲבִיד, וְעָאֵל לְאִדְרֵיהּ, שָׁמַע חַד קָלָא דְּהוּא אָמר לֹא תַעֲנִישִׁיהּ (תּוֹב לְגַבִּיָּה) דְּגַבְרָא רַבָּא לִיהוּי. תָּב לְגַבִּיָּה, אָמר לִיָּה תִיב בְּרִי תִיב וְאָנָּא יְהִיבְנָא לָךְ עוֹתְרָא.

אִדְהִכִּי אַתָּא גַבְרָא חַד וּמְאָנָּא דְּפִזוּ בִידֵיהּ, אִפְקִיָּה וּנְפַל נְהוֹרָא בְּבֵיתָא. אָמר לִיָּה רַבִּי בְּעִינָא לְמוֹזְפִי בְּאוֹרֵייתָא וְאָנָּא לֹא זָכִינָא, וּבְעִינָא מָאן דִּישְׁתַּדֵּל בְּאוֹרֵייתָא בְּגִינִי. דְּהָא אִית לִי עוֹתְרָא סָגִי דְקָא שָׁבַק לִי אַבָּא, דְּכַד יְתִיב עַל פְּתוּרֵיהּ הָהוּא מְסַדֵּר עֲלֵיהּ תְּלִיסֵר פְּסִי מְאֵלִין. וּבְעִינָא לְמוֹזְפִי בְּאוֹרֵייתָא וְאָנָּא יְהִיבְנָא עוֹתְרָא.

אָמר לִיָּה לְהֵהוּא רְוֹק תִּשְׁתַּדֵּל בְּאוֹרֵייתָא וְדָא יְהִיב לָךְ עוֹתְרָא, יְהִיב לִיָּה הֵהוּא כְּסָא דְּפִזוּ. קָרָא עֲלֵיהּ רַבִּי אַבָּא (איוב כח) לֹא יַעֲרַכְנָה זָהָב וְזַכּוּכִית וְתַמְרוֹרֶתָה פְּלִי פֶזוּ. יְתִיב וְלַעַא בְּאוֹרֵייתָא וְהֵהוּא בֶר נֶשׁ הָהוּא יְהִיב לִיָּה עוֹתְרָא. לְיוֹמִין עָאֵל חֻמְדֵּי דְּאוֹרֵייתָא בְּמַעְוִי. יוֹמָא חַד הָהוּא יְתִיב וְהוּא כְּכִי. אִשְׁכַּחִיהּ רַבִּיָּה דְּהוּא כְּכִי, אָמר לִיָּה עַל מָה קָא בְּכִית. אָמר לִיָּה וּמָה מַנְחָנָא חַיִּי דְּעֶלְמָא דְּאֵתִי בְּגִין הָאִי, לֹא בְּעִינָא אֲלֵא לְמוֹזְפִי לְגַבְאִי. אָמר הִשְׁתָּא שָׁמַע מִינָהּ דְּהָא לְשֵׁם שָׁמַיִם קָא עֲבִיד.

קָרָא לִיָּה לְהֵהוּא גַבְרָא, אָמר לִיָּה טוֹל עוֹתְרֶךָ וְהִיב לִיָּה לִיתְמִי וְלְמוֹסְפִי, וְאָנָּא יְהִיבְנָא לָךְ חוֹלַק יְתִיר בְּאוֹרֵייתָא בְּכָל מָה דְּאָנֵן לַעֲאֵן. אַהֲדַר לִיָּה רַבִּי יוֹסִי הֵהוּא כְּסָא דְּפִזוּ, וְעַד יוֹמָא לֹא אַעֲדִי שְׁמִיָּה, וּמִן בְּנָוִי בֶן פְּזִי, וְהִינֵנו רַבִּי יוֹסִי בֶן פְּזִי, וְזָכָה לְכַמָּה אוֹרֵייתָא הוּא וּבְנָוִי [בְּנֵי דְלַעַא בְּאוֹרֵייתָא]. דְּלִית לָךְ אֲגֵר טַב בְּעֶלְמָא כְּמָאן דְּלַעַי בְּאוֹרֵייתָא וּמְקַיְימָה:

בְּאוֹרֵייתָא וּמְקַיְימָה: